

دانشگاه صنعتی اصفهان

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

تمرین تئوری سری دوم

مبانی هوش محاسباتی

بهار 1404

استاد درس: دکتر سمانه حسینی

دستیار آموزشی: آرش آژند

موعد تحويل تکلیف: 3 اردیبهشت 1404

نکات تحويل تکلیف:

1. پاسخ های خود را حتما در سامانه یکتا آپلود کنید و از ارسال در بستر تلگرام خودداری کنید.
2. پاسخ ها ترجیحاً تایپ شده و تمیز باشد که موجب کسر نمره به دلیل ناخوانایی نشود.
3. انجام تکلیف بصورت تک نفره است و در صورت مشاهده تقلب نمرات هم مبدأ و هم مقصد صفر میشود.
4. ساختار نامگذاری تکلیف باید بصورت رو برو باشد HWX_StudentID_LastName.pdf که X شماره تمرین، شماره دانشجویی و LastName نام خانوادگی میباشد.

آیدی تلگرام:

@arash_azhand

1- صحیح یا غلط بودن گزاره های زیر را مشخص کنید و برای جواب خود دلیل کامل بیاورید. (45 نمره)

- 1.1 افزایش حجم داده های آموزشی بطور کامل مشکل بیش برازش^۱ را از بین می برد.
- 1.2 مدلی که دقت بالایی روی داده های آموزشی دارد اما دقت پایینی روی داده های اعتبارسنجی دارد، دچار بیش برازش شده است.
- 1.3 تنظیم (Lasso) باعث صفر شدن برخی از وزن ها و کاهش ابعاد مدل می شود، در حالی که تنظیم (Ridge) باعث کاهش مقدار وزن ها بدون صفر کردن آن ها می شود.
- 1.4 هم در مرحله آموزش و هم در مرحله استنتاج استفاده می شود تا عملکرد مدل را بهبود دهد. Inverted dropout
- 1.5 توقف زودهنگام^۲ نوعی روش بهینه سازی ابر پارامترها محسوب می شود.
- 1.6 اگر اندازه مینی بج را ۱ انتخاب کنیم، گرادیان نزولی با مینی بج دقیقاً به گرادیان نزولی تصادفی^۳ تبدیل می شود.
- 1.7 استفاده از روش های نرمال سازی به فرار از بهینه های محلی در طول آموزش منجر می شود اما سرعت آموزش را کندتر می کنند.
- 1.8 برای تقسیم کردن مجموعه داده به زیر مجموعه های ارزیابی، آموزش و تست، نمونه برداری تصادفی از مجموعه داده به اندازه لازم برای هر زیر مجموعه همواره کفايت می کنند.
- 1.9 در روش Exponentially Weighted Average، مدل، به تمام گرادیان های گذشته وزن مساوی میدهد.

2- به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (40 نمره)

- 2.1 چرا استفاده از تابع فعال ساز Tanh در لایه های میانی نسبت به Sigmoid ترجیح داده می شود؟

¹ Overfit

² Early Stopping

³ SGD

-2.2 چرا توصیه می شود که برای تعیین مقدار نرخ آموزش در مدل های دارای Dropout، از نمودار هزینه بر حسب ایپاک استفاده نکنید؟

-2.3 چگونه Exponentially Weighted Average می تواند به صاف کردن (Smooth) یک سری زمانی پر از نویز کمک کند؟

-2.4 چرا شبکه های عصبی عمیق نیاز به مقداردهی اولیه مناسب دارند؟ چه روشی برای این کار پیشنهاد میدهید؟

-3 یک شبکه عصبی کم عمق fully connected با مشخصات زیر داده شده است:

- لایه ورودی: دو ویژگی $X1, X2$
- لایه پنهان: دو نورون با تابع فعال ساز sigmoid
- لایه خروجی: 1 نورون (دو کلاسه) با فعال ساز sigmoid
- تابع هزینه: کراس انتروپی با رگیولاریزیشن $L2^4$
- از گرادیان کاهشی برای پیدا کردن وزن های بهینه استفاده میشود
- ضریب رگیولاریزیشن: $\lambda = 0.01$
- نرخ یادگیری: $\eta = 0.1$
- برای 2 ایپاک آموزش داده میشود

X1	X2	Class label (y)
0.5	1	0
1.5	2	1
2	1	0

جدول 1: سه نمونه ورودی در جدول داده شده است

پارامتر های اولیه شبکه:

$$b^{(1)} = \begin{bmatrix} 0.1 \\ -0.2 \end{bmatrix}, w^{(1)} = \begin{bmatrix} 0.2 & -0.3 \\ 0.4 & 0.1 \end{bmatrix} \bullet$$

$$b^{(2)} = 0.05, w^{(2)} = \begin{bmatrix} 0.3 \\ -0.5 \end{bmatrix} \bullet$$

⁴ Ridge Regression

مدل را بصورت **vectorized** برای 2 ایپاک آموزش دهید و در هر ایپاک وزن های آپدیت شده را بدست آورید و حواستان به تمام نکات گفته شده برای شبکه باشد که موجب کسر نمره نشود. (50 نمره)

- فرض کنید میخواهید دمای روزانه یک شهر (بر حسب $^{\circ}\text{C}$) را با استفاده از EWA^5 با ضریب هموار ساز⁶ $\beta = 0.9$ محاسبه کنید. دمای ثبت شده در 5 روز گذشته به شرح زیر است:

- روز 1: 22°C
- روز 2: 24°C
- روز 3: 20°C
- روز 4: 19°C
- روز 5: 21°C

- مقدار EWA را برای هر روز حساب کنید، با فرض اینکه مقدار اولیه $70^{\circ}\text{C} = V_0$ باشد.
- انتخاب β (مثلًا مقایسه 0.5 و 0.9) چگونه حساسیت میانگین به داده های اخیر را تغییر میدهد؟ (40 نمره + 10 نمره امتیازی)

(امتیازی): برای مقایسه بین مقادیر مختلف β ، کد آن را بزنید و با پلات کردن روی نمودار آن را تحلیل کنید.

⁵ Exponentially Weighted Average

⁶ Decay Rate